

[Lindholt.]

og gør noget mere for de borgere, der kommer i klemme i samfundsmaskineriet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets tekst og dets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af patentloven.
(Teknologisk service).

(Lovforslaget (nr. 24) findes i tillæg A. sp. 89, fremsættelsen i tidenden sp. 151).

Lovforslaget sættes til forhandling.

K. J. Mortensen (S):

Jeg skal af to grunde ganske kort anbefale lovforslaget, som her er fremsat, til en hurtig og velvillig behandling. Den ene grund er, at lovforslaget er en genfremsættelse, det er grundigt behandlet ved en første behandling i oktober måned sidste år og fik tilslutning fra samtlige de daværende partier. Den anden grund er, at lovforslaget er gratis for handelsministeriet. Handelsministeriet har en meget god evne til at få udgifterne i forbindelse med deres lovforslag løst videre, og det synes jeg er ganske udmærket, når det gøres på den måde. Jeg er også tilfreds med bemærkningen om, at handelsministeren fastsætter betalingen for de ydelser, der gives ifølge denne lov.

En anden ting er så, at lovforslaget er ganske udmærket. Vi siger altid her i folketinget og også ude i landet, at når vi er i økonomiske vanskeligheder, skal vi arbejde os ud af dem, vi skal producere og eksportere os ud af dem. Skal vi gøre det, må vi have nye ideer frem, og vi ved også, at der er en hel del virksomheder, som nu og da fostrer ideer, men som simpelt hen ikke tør gå i gang, fordi det er for dyrt at undersøge, om der er et verdenspatent på disse ting. Det er også for dyrt at få dem patenteret, hvis man skal køre igennem de almindelige patentbureauer. Derfor tror jeg, at den nyhedsundersøgelse, som nu stilles til rådighed på grundlag af dette lovforslag, både med

hensyn til, om der er patenter, som kan genere videreudviklingen, og med hensyn til, om der kan nedlægges indsigelse over for nogen, der misbruger et patent, er ganske udmærket.

Jeg skal anbefale lovforslaget til hurtig behandling i betragtning af ikrafttrædelsestidspunktet.

Ivar Hansen (V):

Lovforslaget er en tilføjelse til patentloven, som sætter patentdirektoratet i stand til at løse en række servicefunktioner over for erhvervslivet, hvad angår nyhedsundersøgelser og produktudvikling m.v. Lovforslaget var til første behandling i efteråret og fik da en særdeles velvillig behandling.

Der skal ikke rejses nogen erhvervspolitisk debat ved denne lejlighed, men jeg synes alligevel, det har en vis relation til lovforslaget at fremdrage nogle tal fra den nye perspektivplanredegørelse vedrørende de forventede befolkningsforskydninger.

Den samlede beskæftigelse i erhvervene forventes i 1987 reduceret med 100.000, dvs. 5 pct., mens antallet af offentligt ansatte samt befolkningsgrupper, der i øvrigt opnår deres indkomst fra det offentlige, forventes øget med omkring 700.000. Lægger man hertil den forventede reduktion i arbejdstiden i erhvervslivet i samme periode på 15 pct., bliver arbejdstimetallet i erhvervene i denne periode reduceret med 20 pct., hvis man skal regne med perspektivplanens forventninger i de næste 15 år.

Skal erhvervene under disse betingelser opfylde de store krav og forventninger om produktivitetsfremgang, må det nok ligge klart, at det i ikke ringe grad må ske ved hjælp af teknologiske impulser og fremskridt i øvrigt på dette område. Jeg mener, at det er i denne sammenhæng, dette lovforslag skal ses, og derfor mener jeg, at der er grund til at takke handelsministeren for den hurtige genfremsættelse af lovforslaget.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at erhvervslivet er meget interesseret i, at de omhandlede nye aktiviteter tages op af patentdirektoratet, således at direktoratets personales ekspertise kommer til udtryk i de nye servicefunktioner.

Det fremgår endvidere, at lovforslagets tekniske og administrative virkemåde er drøftet med de implicerede parter.

[Ivar Hansen.]

Jeg tror, det er vigtigt, at den nye servicefunktion agtes udøvet i nær kontakt med Teknologirådet, således at dette råd i sit udadvendte arbejde kan gøre industrien opmærksom på de muligheder, der ligger i patentdirektoratets fremtidige servicevirksomhed her.

Til slut skal jeg nævne, at ordningen rent økonomisk skal hvile i sig selv, således at de enkelte virksomheder betaler for det rekvererede undersøgelsesarbejde.

Jeg skal herefter på venstres vegne anbefale, at lovforslaget får en hurtig gang gennem folketinget.

Erik Hansen (RV):

Når jeg ser, at ministeren i sin fremsættelse siger, at han nu fremsætter et lovforslag, som tidligere er blevet fremsat af forgængerer, er det næsten svært som en af de gamle patentlovsordførere her i tinget ikke at minde ministeren om, at da vi i 1966 skulle have den første store revision af patentlovgivningen, var det den daværende handelsminister, Lars P. Jensen, der fremsatte forslag om den. Vi sled videre med forslaget, det blev overtaget af daværende handelsminister Tyge Dahlgaard, og det blev endelig gennemført af den tredje handelsminister, Ove Hansen.

Nu står vi med et nyt lovforslag, ganske vist af mindre omfang end den store patentlovsrevision, og jeg ser, at den tidligere handelsminister, Erling Jensen, har fremsat det; nu føres det videre af handelsminister Nyboe Andersen, og en og anden kan i disse hektiske politiske tider næsten føle en vis kuldegysning ved tanken om, hvad der kan hænde handelsministre, der begiver sig ud i patentlovgivningens labyrinter. Nu vel, det kan jo hænde, at forsynet kan holde øje med den højtærede handelsminister, og at det ikke går så galt, som det er skik, når man behandler patentlovsforlag her i tinget.

Opfindelser er jo mange ting, og opfindere er mange slags. Den gamle type opfindere, der fandt på, at når man trak i stalddøren om morgenen, så gik lemme op, og ned faldt halm fra loftet, og trillebøren væltede ude på møddingen og al den slags ting, dem træffer vi ikke i vores moderne tidsalder. Men det er alligevel, som om netop denne

lovgivning her i et vist omfang tager sigte på, at der skal være plads til, om jeg så må sige, den lille opfinder, som kan gå hen til det serviceorgan, som her tænkes oprettet, og få, skal vi sige, udstukket nogle linjer i patentlovgivningens labyrint. På den baggrund synes jeg, at lovforslaget og initiativet er udmærket. Det, at man ved en nyhedsundersøgelse kan konstatere, om man kommer i konflikt med hjemlige eller udenlandske patentmyndigheder, synes jeg er udmærket.

Men må jeg minde ministeren om en enkelt ting.

Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at der er 6.500 ansøgninger om patenter årligt, og at man hidtil i et vist omfang har gjort brug af instituttet i Haag. Jeg vil gerne spørge: hvordan går det med de tanker, der var fremme, da vi gennemførte loven i 1966 eller i 1967, var det vel, om et nordisk samarbejde, om en rationalisering? Der var i nogle år her i tinget et såkaldt fast patentudvalg, som havde mulighed for at følge udviklingen, få orientering og blive holdt underrettet. Jeg ved godt, at nu er dette her labyrinter, og jeg beder ikke om ministerens svar her i dag på stående fod, men jeg synes, at det er ting, vi må tage op i udvalget. Hvordan går det i øvrigt med hele den rationaliseringsvirksomhed, som man lagde op til inden for patentdirektoratet?

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Tråff (FP):

Jeg har med stor interesse læst dette lovforslag igennem og er selv meget velvilligt indstillet over for det. Der er dog visse ting, vi må udtrykke tvivl om og måske også skepsis over for.

Der er f. eks. det, at man nu vil påtage sig yderligere belastninger i patentdirektoratet. Til det kan man selvfølgelig sige, at i det omfang, det kan ske med bestående arbejdskraft og bestående midler og uden at udvide disse, burde man være glad ved det, navnlig når man hører, at der også skal komme en indtægtsside.

Imidlertid er det sådan for øjeblikket, at man har en gennemløbstid for et patent på ca. 4 år, og patentdirektoratet har 25.000 patenter liggende i sin ordreportefølge.

[Træff.]

Det er mange, og så kan man spørge, hvorfor man nu netop vil have denne tekniske service føjet til.

Jeg er bange for, at det kan blive noget af en fristelse for patentdirektoratet at forbedre sin indtægtsside ved denne tekniske service, idet det er lettere at rejse indtægterne her end ved de almindelige patentansøgninger.

Vi er glade for, at ordningen skal hvile i sig selv, og vi er også glade for, at der bliver udtalt ønske om et almindeligt dækningsbidrag til patentdirektoratets virke ud over det, som den enkelte undersøgelse måtte have kostet.

Jeg har savnet en klar kalkulationsalgoritme her, idet jeg kunne tænke mig, at det princip, man vil beregne disse takster efter, burde være nedfældet i disse bestemmelser. Sådan noget som tre eller fire gange den udbetalte arbejds løn, eller hvad man nu skønner der vil være rimeligt i denne sag. Jeg har forhørt mig forskellige steder om, hvad man tager for sådan noget, og de fleste steder er det af denne størrelsesorden.

Endvidere synes jeg, man i højere grad burde forsøge at koordinere den tekniske viden, man har inden for Akademiet for tekniske Videnskaber, Danmarks tekniske bibliotek, de teknologiske institutter, læreanstalter og teknika.

Endvidere skal dette også ses i Europassammenhæng. Der er ved at blive vedtaget en indre konvention i EF, og der er en ydre konvention i Europarådet om patentrettigheder, så jeg tror, at vi bør se lidt nøjere på det. Jeg glæder mig til et udvalgsarbejde.

Hagen Hagensen (KF):

Vor gruppes ordfører, hr. Stetter, er forhindret i at være her nu, og jeg skal derfor på min gruppes vegne kort sige, at vi tilslutter os lovforslaget, der har været fremsat før. Vi kan også meddele, at vi ikke har ønske om udvalgsarbejde.

Skulle jeg føje noget til, kunne det blot blive ønsket om, at forslaget kommer til at gå så let igennem, at hr. Erik Hansens udtalelse om, at mange handelsministre kunne komme til at virke med det, i hvert fald ikke bliver til nogen realitet.

Højland (CD):

Jeg kan helt tilslutte mig de bemærkninger, som kom fra den tidligere ordfører, hr. Hagen Hagensen.

Centrum-demokraterne ønsker på samme måde at tilslutte sig dette forslag; der er ingen grund til mange bemærkninger om det. Det er en udmærket servicefunktion, man får indbygget i patentloven, og da brugerne selv skal betale deres store part af det, kan jeg ikke se, der skulle være noget som helst til hinder for, at vi tilslutter os forslaget, som det foreligger.

Bracher (KrF):

Det foreliggende lovforslag synes at være en god videreførelse af den i 1973 gennemførte lov om teknologisk service. Vi ser det som en særdeles god ting, at erhvervslivet kan gøre brug af den ekspertise, som patentdirektoratet ligger inde med. Det gælder ikke mindst de små erhvervsdrivende og måske især de ganske små, nystartede virksomheder, der ikke har stor mulighed for økonomisk at bekoste en videregående undersøgelse af deres ideer på det tekniske område. Det sker heldigvis stadig væk, at unge får lyse ideer og får sat en lille virksomhed i gang. Mange af vore store virksomheder er jo grundlagt på én mands opfindelse.

Vi ser med glæde på, at patentdirektoratets ekspertise nu kan stilles til rådighed for enhver, der anmoder derom, både når det gælder, hvad der findes i direktoratets arkiver, og når det gælder dets dygtige tekniske personale. Med den stærke konkurrence, erhvervslivet er udsat for, efter at vi er kommet ind i fællesmarkedet, er det vor pligt at give den allerbedste mulighed for, at det kan blive konkurrencedygtigt gennem større effektivitet i de enkelte led. Der er god grund til at tro, at denne lov kan medvirke dertil. At ordningen stort set kan hvile økonomisk i sig selv, kan kun hilses med glæde, forudsat at ansøgerne får rimelige betalingsvilkår.

Ved den behandling af lovforslaget, som blev afbrudt af valget, var den tanke fremme, at der bør gives god information om denne lov, det gælder helt tilbage til undervisningsleddet. Jeg vil gerne støtte denne tanke, så de unge under uddannelse får kendskab til de muligheder, loven åbner for.

[Bracher.]

Kristeligt folkeparti giver sin fulde støtte til lovforslagets hurtige gennemførelse.

Grete Westergaard (SF):

Da vort partis ordfører, hr. Poul Dam, er bortrejst, skal jeg på hans vegne sige, at hvis hr. Poul Dam havde været til stede her i dag, så ville han ikke have haft noget nyt at tilføje. Det ville bare have været den samme tale, som blev holdt ved første behandling af lovforslaget om ændring af patentloven sidste år.

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Jeg vil gerne takke alle ordførere for venlig modtagelse af dette lovforslag. Hvis det går sådan, at der endnu en gang skal skiftes handelsminister, før dette lovforslag er vedtaget, så tror jeg, jeg har alle gode forhåbninger om, at det i hvert fald ikke bliver på grund af dette lovforslag, at det kommer til at ske.

Jeg skal kort sige til hr. Erik Hansen, at vi naturligvis i udvalget gerne skal gøre nærmere rede for udviklingen, både i det nordiske og i det internationale samarbejde på dette område, men udviklingen går nok i retning af et bredere internationalt samarbejde på feltet og ikke så meget et specielt nordisk samarbejde.

Til hr. Tråff vil jeg gerne i forbindelse med bemærkningerne om taksterne for arbejdet sige, at på den ene side er det jo meningen, at omkostningerne skal dækkes, det skal ikke koste det offentlige noget at give denne service, men på den anden side er det ikke meningen, at der skal tages sådanne takster, at det bliver en slags camoufleret afgift på erhvervene, at der skal tjenes på det. Men der finder vi jo nok en rimelig balance.

Som sagt: jeg ser frem til en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning,

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af søloven.

(Lovforslaget (nr. 25) findes i tillæg A. sp. 152, fremsættelsen i tidenden sp. 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Erling Jensen (S):

Det forslag om ændring af søloven, der her kommer til behandling, er et eksempel på et af de overordentlig mange mindre og stiftfærdige lovkomplekser, der gennem en kort, men grundig behandling her i tinget efter et dygtigt udvalgsarbejde, er med til at gavne udviklingen i samfund og i erhverv. Vi kan helt tilslutte os det lovforslag, handelsministeren har lagt frem.

Vi mener, det er overordentlig værdifuldt, at der indføres regler, der skaber større sikkerhed imod olieforurening, som pålægger ejeren af olieforurende skibe et objektivt ansvar, som forpligter ejeren til en obligatorisk ansvarsforsikring, og som skaber en fond til dækning af olieskader, betalt af dem, der modtager olien i de respektive lande. Vi er også enig med det udvalgsflertal, der har valgt ikke at følge konventionen, men den nordiske enighed i en udvidelse af det objektive ansvar, så det også omfatter andet end olieforurende skibe.

Vi skal tilsige et, tror jeg, hurtigt og meget velvilligt udvalgsarbejde af dette lovforslag.

Tillisch (FP):

Jeg kan fatte mig i meget stor korthed og sige, at vi fra fremskridtspartiets side fuldstændig kan tilslutte os det, hr. Erling Jensen udtrykte om dette lovforslag, vi vil også give det en hurtig og velvillig behandling i udvalget, hvor vi dog måske nok vil have lov at komme tilbage til visse tekniske enkeltheder.

Jens Peter Jensen (V):

Det er en vigtig lovgivning, vi her har med at gøre, og et indviklet stofområde, og jeg vil derfor benytte lejligheden til at udtrykke taknemlighed over for sølovsudvalget, det har gjort et meget stort stykke arbejde, der har resulteret i flere betænkninger og i forskellige lovforslag. Jeg synes, det